

Beslut

**efter planerad kvalitetsgranskning vid Romaskolan i
Gotlands kommun**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19–20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Romaskolan avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av huvudmannen. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid Romaskolan i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i låg utsträckning skolans utveckling, och ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver utveckla arbetet med analys av skolans resultat så att analysen ger förutsättningarna att initiera utvecklingsåtgärder utifrån skolans behov.

Undervisning

Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn och lärarna behöver tillsammans utarbeta varierade metoder för att systematiskt utvärdera och planera undervisningen tillsammans med eleverna.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i flera delar så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete, men ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver tillsammans med lärarna skapa en samsyn och gemensamma förhållningssätt i arbetet med att skapa och upprätthålla studiero i samtliga klasser.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i låg utsträckning, och ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver analysera skillnader och avvikelser i lärarnas bedömning och betygssättning i syfte att säkerställa likvärdig bedömning.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **10 juni 2026** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redovisningen skickas via e-post, till skolinspektionen.stockholm@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (Dnr- SI 2025:2750) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i låg utsträckning skolans utveckling, och utvecklingsområden finns.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare och elevhälsa, offentlig statistik samt inkommen dokumentation.

Rektorns uppföljning och analys

Rektorn följer upp vissa resultat men helhetsperspektiv saknas och utvecklingsåtgärder har därför en vag koppling till skolans behov. De underlag som rektorn har haft att tillgå har varit omfångsrikt och ostrukturerat vilket gjort att rektorn inte fått en överblick. Från januari 2025 har skolledningen fått testa ett nytt system för att hantera underlag som kunskapsresultat och enkätsvar på ett överblickbart sätt och kommer till sommaren att kunna analysera de resultat som samlats in. Vidare har rektorn påbörjat ett arbete med auskultationer för att kunna ställa resultat i relation till undervisningens kvalitet och hur värdegrundsuppdraget integreras i undervisningen, men har inte hunnit analysera underlagen än. Då rektorn endast haft tillgång till fragmentariska och ostrukturerade underlag, har det inte varit möjligt att få en samlad bild av skolans resultat. Därmed har rektorn heller inte kunnat analysera behoven på ett sätt som ligger till grund för välgrundade utvecklingsåtgärder. Hittills har uppföljning av kunskapsresultat och enkätsvar ofta varit fokuserade på klassnivå och kopplats till insatser av åtgärdande karaktär utifrån en specifik klass där exempelvis många elever har fått F i betyg i ett ämne eller där tryggheten upplevts låg. Skolövergripande utvecklingsarbete som finns nedskrivet i skolans systematiska kvalitetsarbete är till stor del gemensamt inom huvudmannen och har en otydlig koppling till skolans behov samt vad insatsen ska leda till. På skolan pågår många parallella processer, men det saknas en gemensam struktur som tydliggör syfte, ansvar och koppling till skolans mål. Vidare framkommer av granskningen att rektorn baserar

resursfördelning på nyckeltal som exempelvis klasstorlek samt att rektorn har omfördelat resurser för undervisning i ämnet svenska som andraspråk samt skapat en studio med insatser för att tillgodose elevers behov.

Rektorns ledning och organisation

Rektorns pedagogiska ledning och organisation är delvis otydlig, vilket försvårar för lärare att samverka. Lärare har vissa mötesformer för samverkan och äger där ofta agendan för mötet själva. Elevhälsan och lärare samverkar främst runt elevärenden men det finns även påbörjade mötesformer för att prata om grupper, lärmiljö och om undervisningens utformning. Trots att många initiativ och mötesforum existerar på skolan, saknas en övergripande struktur som binder samman arbetet för att skapa en helhet. Rektorn följer sporadiskt upp lärarnas kollegiala samverkan. Exempelvis har lärare senaste året haft diskussion utifrån gemensam läsning och rektorn har efterfrågat vilket kapitel lärare har läst men inte efter vilka effekter det gett i undervisningen.

Vidare framkommer av granskningen att rektorn förmedlar skolans arbets- och förhållningssätt vid exempelvis arbetsplatsträffar där all personal deltar, men riktlinjer och förhållningssätt tillämpas olika av lärare. Exempelvis har det på skolan tagits fram gemensamma ordningsregler men dessa hanteras olika av lärare när det handlar om bland annat mobiltelefoner och placering i klassrummet. Rektorn är medveten om att reglerna inte efterlevs av alla lärare, men har ännu inte vidtagit tillräckliga åtgärder för att säkerställa ett gemensamt och konsekvent förhållningssätt i hela verksamheten. När rektorn ser att riktlinjer inte följs av lärare tas diskussion i skolans ledningsgrupp och arbetslagsledare har i uppdrag att upprätthålla rutiner. Vidare finns en otydlighet kring rutiner på skolan. Exempelvis finns det inte dokumenterat hur lärare ska kommunicera om en elev riskerar att få F i betyg och lärare gör då olika. Vidare får nya och obehöriga lärare en planerad och övervägd introduktion där bland annat lärare har tilldelade uppdrag att handleda nya kollegor och eventuella oklarheter kan klargöras i lärarkollegiet samt stöd finns vid bedömning.

Rektorns ledning av skolans jämställdhetsarbete

Rektorn följer till viss del upp verksamhetens resultat ur ett jämställdhetsperspektiv men systematisk för arbetet saknas. Rektorn har till exempel identifierat att pojkar generellt har lägre kunskapsresultat än flickor och att de flesta ärenden som trygghetsteamet utreder berör pojkar. Skolan har att förhålla sig till att skolan ligger i ett område där andelen vårdnadshavare med eftergymnasial utbildning ligger under riksgenomsnittet. Rektorns analys av skillnaderna har fokus på omkringliggande faktorer som exempelvis att pojkar saknar motivation hemifrån till skolarbete samt att pojkar är överrepresenterade inom neuropsykiatriska funktionsnedsättningar. Vidare har rektorn sett till att

skolan har haft åtgärdande arbete vid behov som exempelvis riktade insatser i klasser där pojkar haft en hård jargong och attityd. På skolan arbetar personal även med ett program innefattande en lektionsserie främst riktad mot en årskurs för att stoppa och förebygga pojkars våld. Enligt rektorn ingår även genusfrågor som en del av skolans värdegrundsarbete. Trots att vissa resultat följs upp och att vissa åtgärder vidtas vid behov saknas en tydlig systematik i rektorns jämställdhetsarbete.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver utveckla arbetet med analys av skolans resultat så att analysen ger förutsättningarna att initiera utvecklingsåtgärder utifrån skolans behov.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att rektorn inte genomför en tillräckligt djupgående och systematisk analys av skolans resultat. Det innebär att de utvecklingsinsatser som genomförs inte med säkerhet är väl underbyggda eller ändamålsenliga i förhållande till verksamhetens faktiska behov. Avsaknad av strukturerad analys försvårar en målinriktad styrning, ledning av skolans utveckling och ökar risken för att arbetet fokuseras på andra områden än där behoven är som störst.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn tillsammans med personalen analyserar skolans resultat, på grupp- och skolnivå, för att förstå bakomliggande orsaker och kunna ta fram träffsäkra utvecklingsåtgärder. En del av analysarbetet kan med fördel inkludera bakomliggande förklaringar till skillnader mellan flickors och pojkars resultat. Vidare behöver utvecklingsåtgärder ha en tydlig koppling till behov som framkommer i analysen. För att utvecklingsåtgärderna och målen ska vara uppföljningsbara bör de vara specifika, mätbara och få till antal. Som inspiration i arbetet rekommenderas Skolverkets stöd för systematiskt kvalitetsarbete¹.

¹ Skolverket (2025). Hämtad från Skolverkets hemsida [Systematiskt kvalitetsarbete – så fungerar det - Skolverket](#). Hämtad 22 maj 2025.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare, elevhälsa och elever samt observationer och inkommen dokumentation.

Målfokus, variation och aktivt lärarstöd

Undervisningen är till viss del strukturerad och varierad men i vilken omfattning är beroende av ämne och lärare. De flesta lektioner innehåller en tydlig start med en gemensam introduktion som förmedlar lektionsinnehållet. Eleverna får ofta instruktioner kring vad de ska göra både muntligt och skriftligt, för de lägre årskurserna används ofta gemensamt bildstöd. Undervisningens mål och syfte presenteras för eleverna av de flesta lärare, ibland på varje lektion och ibland för ett arbetsområde. Det finns sammanhang och logiskt flöde i lektionerna men variation i undervisningen är beroende av lärare och ämne. Vissa ämnen präglas av att läsa och lösa uppgifter medan andra ämnen innehåller mer varierade inslag som praktiska moment, laborationer, film, frågesport och undervisning ute. Elever arbetar ofta självständigt eller i par men ges även möjlighet att lösa uppgifter i grupp. Även hur lektioner avslutas varierar från lärare till lärare mellan att enbart plocka undan använt material till att sammanfatta lektionsinnehållet, stämma av hur långt eleverna kommit, prata om studiero och vad eleverna har tyckt om lektionsinnehållet.

Stimulans och anpassningar utifrån elevers behov och förutsättningar

Undervisningen innehåller delvis inslag som stärker elevernas självförtroende och motivation att lära. Lärare berömmar elever muntligt i lektionssituationer och försöker i det inte bara ha fokus på prestation utan även på elevernas förmågor kring uthållighet. Lärare förmedlar till elever att de vet att elever kan klara uppgifter men samtidigt upplever elever att lärare inte så ofta uppmuntrar dem i skolarbete. Inom lärarkollegiet har det förts en diskussion kring att många elever är nöjda med E i betyg och hur lärarna kan motivera eleverna att anstränga sig för att nå längre när de vet

att eleven har kapacitet. Elevers bild är att vissa lärare har höga förväntningar på dem medan andra lärare inte har det. För att motivera till skolarbete försöker lärare att bygga relation med eleverna och visa sitt eget engagemang i arbetsområdet. Vidare har lärare identifierat att eleverna motiveras av konkreta uppgifter, genom att ges valmöjligheter samt när praktiska och teoretiska inslag varieras i undervisningen eller att låta eleverna arbeta med ett tema. I vissa elevgrupper kan även tävlingsmoment vara motivationshöjande.

Lärares arbete med att anpassa undervisningens innehåll och arbetssätt så att det stimulerar och utmanar alla elever varierar från lärare till lärare. Vissa lärare har en undervisning som är anpassad till aktuell elevgrupp och gör anpassningar både på individ- och gruppnivå. Till exempel finns det lärare som har individuella genomgångar med elever, läromedel på olika nivå och tillgång till individuella hjälpmedel som balanskuddar. I arbetet med extra anpassningar kan även lärare få stöd av specialpedagogisk kompetens. Vissa lärare arbetar även medvetet med öppna uppgifter för att eleverna ska ges möjlighet att utmana sig på den nivå de befinner sig. Elever som snabbt blir klara blir ibland utmanade att komma längre i sin kunskapsutveckling, men det förekommer även att elever får göra annat medan de inväntar att lektionen ska avslutas.

Elevers delaktighet i undervisningen och i sitt eget lärande

Lärare utformar undervisningen så att eleverna endast delvis får möjlighet att reflektera och utarbeta strategier för sitt lärande. Vissa lärare arbetar mer än andra med öppna frågeställningar för att få elever att resonera och reflektera utan givna ramar. I samband med utvecklingssamtal kan eleverna få reflektera kring sitt eget lärande men det är inte ett återkommande inslag i alla lärares undervisning. Elever är osäkra kring vad de ska lära sig och hur de vet när de bemästrar en kunskap.

Lärarna gör sällan eleverna delaktiga i utformningen av undervisningen eller kring val avseende hur de ska arbeta på lektioner. Lärare arbetar inte metodiskt med att regelbundet inhämta elevernas synpunkter i syfte att utvärdera och utveckla undervisningen. Det är upp till den enskilda läraren att utvärdera sin egen undervisning och vissa lärare frågar ibland eleverna vad de tycker om undervisningen. Vidare visar granskningen att lärare inte heller arbetar metodiskt för att involvera eleverna i planering av undervisning. Elever ges dock vissa möjligheter till inflytande genom att exempelvis få rösta om vilken högläsningbok klassen ska ha, om klassen ska se en film eller läsa kring en viss informationsinhämtning samt att lärare gör frågesport på kunskapsinnehåll efter elevers önskemål. Vidare uppger elever att de lärare som känner eleverna väl till större del tar in moment i undervisningen kopplade till elevernas intressen. Att eleverna upplever att de har lågt inflytande bekräftas av Skolinspektionens

Skolenkät där elever i årskurs 5 och 8 svarar betydligt under rikssnittet på frågor kopplade till inflytande i undervisningen.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn och lärarna behöver tillsammans utarbeta varierade metoder för att systematiskt utvärdera och planera undervisningen tillsammans med eleverna.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att eleverna endast i begränsad utsträckning är delaktiga i utformningen av undervisningen. Elevernas delaktighet i att utvärdera och planera undervisningen är upp till enskilda lärare och saknar systematik. Genom att utveckla ett aktivt elevinflytande kan det bidra till elevernas motivation i skolarbetet och lust att lära.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn i samverkan med lärarna arbetar fram metoder för att regelbundet skapa elevdelaktighet genom utvärdering och planering av undervisningen. Det kan omfatta såväl enskilda lektioner som längre arbetsområden utifrån ämne och elevernas mognad och ålder. Med utgångspunkt i vad utvärderingar av undervisningen visar har lärare möjlighet att vidareutveckla sin undervisning. Delaktighet och inflytande är viktiga delar av skolans demokratiska uppdrag och kan stärka elevernas motivation för skolarbetet och ge dem kunskaper som kommer till nytta genom hela livet. Rektorn behöver vidare se till att det som beslutas implementeras i samtliga lärares undervisning. Som stöd i arbetet kan rektorn använda Skolverkets material för att stärka elevers delaktighet och inflytande i utbildningen².

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

² Skolverket (2025). Hämtad från Skolverkets hemsida [Stärk elevers delaktighet och inflytande i utbildningen - Skolverket](#). Hämtad den 22 maj 2025.

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i flera delar så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete, men utvecklingsområden finns.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare, elevhälsa och elever samt av offentlig statistik och inkommen dokumentation.

Arbetet för trygghet

Personal arbetar för att skapa trygghet men trygghetsarbetet bygger på otillräcklig analys och en otydlig organisation. Skolan har flera trygghetsskapande aktiviteter i form av återkommande aktivitetsdagar med fokus på värdegrund och att låta eleverna lära känna varandra över klassgränser. Lärare arbetar även med rutiner och relationsbyggande för att skapa trygghet för elever. Sociogram genomförs återkommande i klasser för att ha som underlag vid exempelvis klassrumsplaceringar och gruppindelningar. Vidare kartläggs trygghet genom enkäter, trygghetsvandringar, hälsoenkäter och riktade frågor i samband med utvecklingssamtal. Arbetet med att hantera och analysera resultaten utifrån de kartläggningar som görs är dock otydligt. Många av resultaten hanteras exempelvis enbart av enskilda lärare och inte utifrån en gemensam systematisk uppföljning. Värdegrundsfrågor finns som en stående punkt på dagordningen på arbetslagsmötet och representanter från skolans trygghetsteam kan ibland lyfta någon övning som ska genomföras eller om det har hänt något. På skolan finns även ett påbörjat arbete kring inkluderande beteendestöd som ska bidra till en positiv skolkultur.

Arbetet för studiero och lugn miljö

Personalen bedriver inom delar av skolan ett arbete för att främja studiero, men det saknas samsyn och gemensamma förhållningssätt i arbetet på större delen av skolan. På lågstadiet arbetar all personal med en gemensam beforskad metod för att skapa studiero vilket skapar samsyn i personalgruppen och eleverna involveras i arbetet. Inom övriga delar av skolan saknas samsyn för att skapa studiero för eleverna. På stadiesvisa möten, där lärare själva sätter agendan, kan studiero däremot ibland diskuteras och frågan kan även lyftas på skolgemensamma möten. Rektorn ger vissa riktlinjer kring gemensamma strukturer men dessa riktlinjer hanteras olika från lärare till lärare. Lärarna använder inte heller gemensamma strategier för att vidta ändamålsenliga åtgärder för att vid behov återskapa en lugn miljö. På mellan- och högstadiet samtalar lärare sporadiskt med eleverna om studiero men det finns inga fasta strukturer för att göra eleverna delaktiga i arbetet med att skapa studiero. Eleverna har dock varit delaktiga kring utformande av ordningsregler.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver tillsammans med lärarna skapa en samsyn och gemensamma förhållningssätt i arbetet med att skapa och upprätthålla studiero i samtliga klasser.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att det saknas ett samlat och väl förankrat arbete i personalgruppen för att skapa och upprätthålla studiero. Avsaknaden av ett gemensamt arbetssätt riskerar att leda till att elever återkommande blir störda i sitt skolarbete, leda till lägre kunskapsresultat och även påverka tryggheten negativt för eleverna.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn skapar forum där samtlig personal tillsammans arbetar fram en samsyn runt studiero. Att skapa samsyn bidrar till att lärare får en ökad trygghet i arbete med att skapa studiero och en ökad tydlighet för eleverna kring förväntningar. Genom att involvera eleverna i samtal kring studiero får lärarna elevernas perspektiv och förslag på förbättringar vilket ofta leder till ett större engagemang från elever i att ta ansvar för sin arbetsmiljö. Med fördel kan skolan arbeta vidare med de rutiner som sätts i tidiga årskurser och sedan utveckla dessa utifrån elevers ålder och mognad. Vidare rekommenderas att rektorn agerar om personal inte följer gemensamma överenskommelser. För inspiration och stöd i arbetet rekommenderar Skolinspektionen skolan att ta del av Skolverkets material kring trygghet och studiero³.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i låg utsträckning, och utvecklingsområden finns.

³ Skolverket (2024). Hämtad från Skolverkets hemsida [Främja trygghet och studiero - Skolverket](#). Hämtad den 22 maj 2025.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare och elevhälsa samt offentlig statistik och inkommen dokumentation.

Kvalitetssäkring av bedömningar, omdömen och betyg

Rektorn ger vissa, men inte tillräckliga, förutsättningar för att lärare regelbundet ska kunna samverka kring bedömningar och lärare använder ensidiga metoder för att kvalitetssäkra bedömningar, omdömen och betyg. Rektorn har organiserat för sambedömning av nationella prov och en gång i månaden finns tid avsatt för ämneskonferenser där bedömning kan diskuteras. Det finns även vissa träffar för lärare med andra skolor och ibland har förstelärare kallat till träffar, men det saknas en systematik kring nätverk där lärare kan träffas mellan skolor för att diskutera bedömningsfrågor. Lärare bedömer till största del på egen hand och använder vissa standardiserade tester, läroboksdiagnoser och Skolverkets bedömningsstöd för att kalibrera sin bedömning.

Rektorns analys av omdömen och betyg

Rektorn har en begränsad uppföljning och analys av lärares bedömningar, i alla årskurser och ämnen, i syfte att identifiera eventuella avvikelser och skillnader. De underlag rektorn hittills använt för uppföljning och analys av lärares bedömningar har inte gett rektorn en tydlig bild av skillnader och avvikelser mellan klasser, årskurser och ämnen samt avvikelser mellan nationella prov och omdömen respektive betyg, trots att dessa finns och har funnits över tid. Skolinspektionen har exempelvis identifierat stora skillnader i omdömen mellan ämnen i årskurs 3 och mellan resultat på nationella prov och betyg utan att rektorn har tydliga förklaringar till dessa. Rektorn har vissa men inte strukturerade samtal kring bedömning med lärare och dessa landar ofta i otydliga förklaringar av orsaker till avvikelser. Samtidigt har rektorn identifierat vissa skillnader i hur lärare sätter betyg och att exempelvis några lärare i högre utsträckning än andra sätter betyget F och försökt analysera orsaker till detta. För att få mer underlag till analyser har rektorn denna termin genomfört auskultationer. Rektorn kan vidare se ett behov av systematiskt arbete kring bedömning kopplat till arbetssätt och syn på elevers lärande. Inför kommande läsår har rektorn utformat ett försteläraruppdrag med fokus på betyg och bedömning.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver analysera skillnader och avvikelser i lärarnas bedömning och betygssättning i syfte att säkerställa likvärdig bedömning.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att rektorn inte genomfört någon systematisk och fördjupad analys av skillnader i omdömen/betyg eller avvikelser mellan nationella prov och omdömen/betyg samt tagit fram relevanta förklaringar till dessa. Då en fördjupad analys saknas riskerar rektorn att inte kunna säkerställa en likvärdig bedömning och inte heller kunna säkerställa lärarnas kompetens kring bedömning.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn tillsammans med lärarna analyserar omdömen och betyg för att ge lärarna möjlighet att reflektera över sina bedömningar. Vid skillnader mellan kön, ämnen eller årskurser bör rektorn söka förklaringar till dessa för att säkerställa att skillnaderna inte beror på enskilda lärares bedömarkompetens. Rektorn har även ett ansvar i sin analys att fastställa om lärare tolkar styrdokumentet lika eller om lärare har bedömt och vägt in elevprestationer på olika sätt. Rektorn behöver även säkerställa att avvikelse mellan resultat på nationella prov och omdömen/betyg inte beror på lärarnas bedömarkompetens. En särskild uppföljning av avvikelser inom skolans systematiska kvalitetsarbete skulle kunna bidra till att utveckla arbetet och säkerställa elevernas rätt till att bli bedömda och betygsatta på likvärdiga och rättssäkra grunder.

Beslutet har fattats av Christina Wallin, utredare.

I den slutliga handläggningen har Anna Grimlund, utredare (föredragande), och Maria Levin, utredare, medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Åtta lektionsobservationer.
- Tre gruppintervjuer med elever.
- Två gruppintervjuer med lärare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektorn.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt offentlig statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för möjlighet till yttranden.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter.

Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning arbetar skolan så att utbildningen präglas av trygghet och studiero och eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i omdömen och betyg? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte Romaskolan den 23 och 24 april 2025. Digital intervju genomfördes med rektorn den 28 april 2025. Besöket genomfördes av utredarna Anna Grimlund och Maria Levin.

Romaskolan är en grundskola belägen på Gotland med huvudman Region Gotland. Vid granskningstillfälle går 325 elever i årskurs 1–9.